

Ett urval husägare nämnda på Johan Holms karta över Kungliga slottets omgivningar från 1680-talet.

SE/SSA/0334/Nikolai församling nr 175-178.

”Kongl. Rådet, högwelb. Nills Bielkes huus”.

Nils Bielke föddes i Stockholm 1644 och gjorde en glänsande militär karriär. Han blev fältmarskalk, generalguvernör och kungligt råd 1687. Som chef för Livregementet deltog han bl a 1676 i slagen vid Halmstad och Lund. Bielke avled 1716 på familjegodset Salsta norr om Uppsala.

”Sahl. Kongel. Rådet Gref Torstenssons huus”.

Lennart Torstensson, 1603–1651, fältherre, riksråd och fältmarskalk, generalguvernör, greve 1647. Han var en av Gustav II Adolfs främsta militära medhjälpare och nydanade det svenska artilleriet. Torstensson är begravd i ett gravkor i Ridderholmskyrkan. Lennart Torstenssons hus sträckte sig från Fredsgatan till nuv. Strömgatan. Idag återstår av huset knappt mer än några portaler i Utrikesdepartementets byggnad.

”Sahl. Kongl. Rådet och Drotzen Grefwe Pehr Brahes huus”.

Per Brahe föddes 1602 på Rydboholms slott i Uppland. Efter studieresor ute i Europa fick han 1626 anställning som kammarherre hos Gustav II Adolf. Två år senare utnämndes han till överste för Smålands rytteriregemente. Grevskapet Visingsborg erhöll han genom arv 1633 och tillträdde även godset Bogesund utanför Stockholm. 1641 utsågs Brahe till riksdrots och var även president i Svea hovrätt. 1680 avled han på Bogesund.

”Sahl. Herman Wrangels huus”.

Herman Wrangel, 1587 – 1643, född i Estland, tillhörig en tysk-baltisk adelsätt, fältmarskalk, riksråd, far till Carl Gustaf Wrangel. Han blev anfader för den svenska delen av ätten Wrangel.

”Wolmar Wrangels huus”.

Wolmar Wrangel, 1641 – 1675, militär, friherre. Under hans ledning blev den svenska hären slagen vid Fehrbellin den 18 juni 1675. Han var gift med grevinnan Kristina av Vasaborg, dotter till Gustav II Adolfs son Gustav Gustavsson, friherre och greve av Vasaborg.

”Gref Axel Lillias huus”.

Vid Norra malmtorget, idag Gustav Adolfs torg, låg greve Axel Lillies hus, på platsen där operahuset ligger. Han föddes 1603 och dog 1662, fältmarskalk, generalguvernör och riksråd. Militär karriär under det trettioåriga kriget. Han vistades gärna på sitt fädernegods Lövsta i Östergötland.

”Sahl. Kongl. Rådet och cantzleren högwälb. Gref Axel Oxenstiernas huus”.

Axel Oxenstierna (1583 – 1654), statsman, rikskansler, greve. I sin ungdom bedrev Oxenstierna gedigna, långvariga studier vid tyska universitet. Från 1609 tillhörde han riksrådet och blev 1612 rikskansler. Han bistod Gustav II Adolf effektivt inom administration och utrikespolitik. ”Sveriges främste statsman nedanför tronen” har Oxenstierna kallats. Han lät uppföra Tidö slott och är begravd i sockenkyrkan i Jäder.

”Sahl. Kongl. Rådet Claes Flemmings huus”.

Klas Fleming, riksråd, amiral, greve (1592 – 1644). Han bedrev studier vid flera utländska universitet. 1619 blev han underamiral och 1625 riksråd och amiral. Från 1634 var han verksam som överståthållare i Stockholm, där han bl a planerade ombyggnaden av Norrmalm.

”Mons. Breantz huus wed Torget”.

Isak Breant, framstående handelsman i Stockholm av fransk börd, avliden 1701. Han var verksam som leverantör och långgivare till kronan och långgivare till högadeln. I Stockholm ägde han fastigheten Slottsbacken N:r 2, kvarteret Europa n:r 3. Isak Breant ägnade sig även åt brukshantering och anlade Iggesunds bruk i Hälsingland.

”Mons. Boneaus”.

Honoré Boneau, fransk handelsman i Stockholm. Han ägde en tomt i kvarteret Pegasus n:r 6, där han 1675 lät uppföra ett palats med två flyglar och huvudbyggnad i två plan, nuvarande Myntkabinettet. 1676 var Honoré Boneau i livet enligt mantalslängd för Stockholms stad detta år.

”Sal. Alexander Buchans”.

Alexander Buchan var verksam i Stockholm som handelsman och bruksägare. Han ägde bl a Finnå bruk i Bergslagen, där han byggde om ränneverket till en stångjärnshammare. Enligt mantalslängd för Stockholms stad 1676 var Alexander Buchan avliden, hans änka bodde kvar i huset.

”Sahl. Sippels”.

Georg Sippel, av tysk börd, anställdes på 1630-talet som kunglig bollmästare och fick sin bostad i bollmästarehuset, den smala länga med gavel mot slottsbacken, vars västra långsida alltjämt är sammanbyggd med finska kyrkan. Han avled 1659.

”Christopher Thesmans huus”.

Christopher Thesmar, 1636 – 1709, född i Alten-Stettin, blev volontär vid svenska armén i Polen 1655. Han följde 1657 svenska ambassaden till Konstantinopel. Efter hemkomsten anställdes han hos överståthållaren Rålamb i Stockholm. 1674 blev han rådman i Stockholm, vidare inspektör över Drottninghuset och Barnhuset. Thesmar utsågs till preses i ämbetskollegium 1696. Enligt mantalslängd för Stockholms stad 1676 bodde rådman Christopher Thesmar i ett hus på Norrmalm, kvarteret Cemners Cammaren.

Bo Elthammar, Stockholms stadsarkiv, januari 2009.